

Etisk forvaltning av Statens pensjonsfond utland

Kirkemøtet mener at norske myndigheter må la hensynet til klima og global fattigdom prioriteres i forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU).

Det innebærer at:

- *Ti prosent av SPU må investeres i fattige land innen ti år. Dette må gjøres på en måte som kommer fattige mennesker til gode.*
- *Etiske hensyn må gå foran økonomisk avkastning, og strengere etiske retningslinjer må ligge til grunn for investeringene.*
- *Innen Etikkrådets ti-årsjubileum i 2014 må nye etiske retningslinjer utarbeides, og etikkrådets mandat og ressurser må strykes.*
- *Vesentlig mer av SPU må investeres i fornybar energi og utvikling av ny energi. Vesentlig mindre må investeres i fossilindustrien.*

Norges enorme olje- og gassressurser har skapt økonomisk vekst og velstand, og gitt grunnlag for verdens største statlige investeringsfond, Statens pensjonsfond utland (SPU), eller Oljefondet. Det er ikke tilstrekkelig å ha målet om høyest mulig avkastning som det overordnede målet for SPU. Store deler av verdens befolkning får ikke sine fundamentale rettigheter ivaretatt, og urfolk er særlig utsatt. Troen på Den treenige Gud gjør at bærekraftig forvaltning av skaperverket, nestekjærlighet og solidaritet med framtidige generasjoner, fattige og marginaliserte, er umistelige verdier for Den norske kirke og den verdensvide kirke. Gjennom den rikdommen som SPU representerer har Norge en stor mulighet til å bidra til en bedre fordeling av verdens ressurser, samt skape nye arbeidsplasser og utvikling der det trengs mest. Derfor vil vi utfordre det norske samfunn til å akseptere en noe lavere vekst i SPU til fordel for fattige land.

SPU er verdens største nasjonale investeringsfond. Dagens fordeling av investeringene viderefører og øker ulikheten mellom fattige og rike land. Verdien av fondet passerte 4000 milliarder kroner i mars 2013. Mindre enn en prosent av fondet er investert i fattige land til tross for at de samme landene utgjør om lag tretten prosent av verdensøkonomien.

Kirkemøtet mener at en betydelig større del av fondet må investeres i fattige land, på en måte som kommer fattige mennesker til gode. Fattige land har rett til å øke sin velferd og sitt energiforbruk for å oppnå en akseptabel levestandard. Befolkningsveksten i fattige land vil være høy i mange år framover, og behovet for nye arbeidsplasser vil være enormt. Gjennom vår oljeformue kan Norge bidra med investeringer som gir nye arbeidsplasser og grobunn for økonomisk vekst. Kirkemøtet mener at Norge må gå inn for at fem prosent av fondet investeres i fattige land innen fem år, og at dette økes til ti prosent innen ti år.

Hensynet til de fattige og framtidige generasjoner er kirkens hovedmotivasjon for sitt engasjement i denne saken. Økte investeringer i fattige land og i fornybar energi med strenge etiske standarder, er likevel forenlig med en akseptabel avkastning. Denne avkastningen mener Kirkemøtet bør reinvesteres i fattige land. Dette kan eksempelvis løses ved opprettelsen av et nytt fond under SPU med et annet forvaltningsregime. SPU er en langsiktig investor, og har derfor potensial til å sette nye standarder med sin forvaltning. Kirkemøtet mener det må stilles strengere etiske krav til alle de investeringene SPU gjør. Etikkrådets mandat og ressurser må styrkes slik at det sikres at Norge ikke gjør seg delaktig i å tjene penger på menneskerettighetsbrudd, uverdige arbeidsforhold og miljø-ødeleggelser.

Norge arbeider for internasjonale forpliktende klimaavtaler som vil redusere CO₂-utslippene slik at togradersmålet oppnås. Skal SPUs investeringer være i samsvar med denne målsettingen, må en betydelig del av fondet investeres i fornybar energi, samt utvikling og spredning av ny miljøvennlig teknologi. Fondet må også redusere sine investeringer i fossil energi. Gjennom SPU har Norge mulighet til å bidra til fortgang i omleggingen fra dagens avhengighet av fossil til fornybar energi. På denne måten vil det bli samsvar mellom Norges rolle som investor gjennom SPU, og som pådriver for en ambisiøs og bindende internasjonal klimaavtale.